

Arboretum Mustila
Mustilan Kotikunnassäätiö
Toiminnanjohtaja Jukka Reinikainen
Mustilantie 57
47200 Elimäki
jukka.reinikainen@mustila.fi

Poikkeuslupa haitallisen vieraslajin pitämiseksi tutkimustarkoituksessa

Mustilan Kotikunnassäätiö on pyytänyt 31.3.2021 saapuneella kirjeellä Euroopan parlamentin ja neuvoston Vieraslajiasetuksen ((EU) 1143/2014) 8 artiklan mukaista poikkeuslupaa EU:n haitallisten vieraslajien listalle kuuluvan kasvilajiin, Keltamajavankaalin *Lysichiton americanus* Kulté & St. John viljelemiselle opetus-, valistus- ja tutkimustarkoituksessa.

Pitopaikka

Arboretum Mustila, Mustilantie 57, 47200 Elimäki

Vastuhenkilö

Toiminnanjohtaja Jukka Reinikainen, puhelin 0400 652298, jukka.reinikainen@mustila.fi

Haitallinen vieraslaji kohteessa

Keltamajavankaali *Lysichiton americanus* Kulté & St. John on kasvanut Mustilan arboretumissa jo 1930-luvulta lähtien. Alkuperäisellä paikallaan Etelärinteen Tammimetsässä kasvusto on 80-90 vuoden aikana levinnyt istutusalueen sisällä muutamia kymmeniä metrejä ajoittain märkänä olevia sarkaojia pitkin. Kasvupaikalta ei ole avointa vesiyhteyttä sen pidemmälle eikä lajia myöskään ole hyvin pitkästä viljelyhistoriasta huolimatta löydetty mainitun alueen ulkopuolelta.

Arboretumissa on toinen nuorempi esiintymä Atslearinteen alapäässä, jonne 1990-luvulla tehtiin pieni siirtoistutus ojan pohjalle. Tämä kasvusto on 30 vuodessa levinnyt veden mukana tien reunaan kaivetun ojan vartta pitkin muutamien kymmenien metrien matkan. Kohde esittelee loistavasti lajin leviämisen veden mukana. Leviämisen mahdollisuus päättyy kaivetun ojan loppuessa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Oja ei ole yhteydessä puroihin tai muuhun vastaavaan vesiväylään, joka mahdollistaisi kasvin kulkeutumisen tätä kauemmaksi.

Kasvien pitämisen tarkoitus ja leviämisen estäminen

Hakijan mukaan nykyisten kasvustojen säilyttäminen ja hyödyntäminen mm. vieraslajitiedottamisessa tuo hyötyjä, jotka ovat paljon suurempia kuin ongelmat, joita olemassa olevien kasvustojen säilyttäminen aiheuttaa. Tämä toki edellyttäen, että kasvustoja hoidetaan jäljempänä kuvatuin toimenpitein lajin leviämisen estämiseksi ja että kasvustot varustetaan aihetta esittelevin infotauluin. Lajia on myös tutkimuksellisesti perusteltua säilyttää kokoelmassa ja samalla kerätä käytännön kokemuksia lajin käyttäytymisestä Suomen ilmastossa, lisääntymisbiologiasta, torjunnasta ja leviämisen rajoittamisen tähtäävistä tekniikoista. Kasvikokoelmien kasvit ovat yleisesti myös arvokas materiaalipankki kasveja hyödyntävälle eri alojen tutkimukselle.

Molemmat kasvustot ovat tällä hetkellä paikoin niin tiiviitä, että tarkan yksilömäärän laskeminen on mahdotonta. Lajia on menneinä vuosikymmeninä myyty satunnaisesti, mutta viljelyteknisesti haasteellisena lajina sitä ei koskaan ole varsinaisesti kasvatettu myyntiin. Lajia ei ole enää useaan vuoteen myyty, eikä sen siemeniä ole kerätty. Jo usean vuoden ajan kaikki kukinnot on myös pyritty poistamaan, joten uusia siementaimia ei ole kehittynyt kuin vain mahdollisista yksittäisistä poistamatta jääneistä siementähkistä.

Mustilan arboretumissa valitut istutuspaikat eivät mahdollista lajin leviämistä ympäröivään luontoon ilman ihmisen apua. Mustilan arboretum on myös rauhoitettu luonnonsuojelualue, jossa kaikenlaisten kasvinosien keruu rikkoo rauhoitusmääräyksiä ja on näin luonnonsuojelurikkomuksena rangaistava teko. Kaikki eivät välttämättä kieltoja noudata ja yllä kuvatut toimenpiteet on tarkoitettu estämään siementen ja kasvien varastaminen.

Kasvupaikkaa seurataan ympäri vuoden ja huolehditaan siitä, että kasvusto ei pääse leviämään nykyisestä. Kasvien siementähkien keruu toteutetaan kuten ennenkin mutta vielä suuremmalla huolellisuudella. Alussa poistetaan myös kaikki mahdollisesti syntyneet pienet taimet ja näin estetään helposti siirrettävien pikkutaimien varastaminen. Jäljelle jätetään vain jo isokokoisiksi kehittyneet vanhat yksilöt. Ulkopuoliset voivat jatkossakin päästä käsiksi kasveihin, mutta kypsiä siemeniä ja pikkutaimia ei ole kerättävissä. Isojen yksilöiden ottaminen kasvupaikasta edellyttää järeämpiä työkaluja ja kuljetuskalustoa.

Kasvustosta poistettavat yksilöt hävitetään niin, että kasvatuspaikan ulkopuolella tapahtuva lisäys tai lisääntyminen suljetaan pois. Taimet ja muu orgaaninen aines hävitetään kompostoimalla. Valmiussuunnitelman mukaan koko kasvusto voidaan poistaa, jos kasvuston leviämisen estämiselle ei ole riittäviä resursseja.

Arboretum pitää kirjanpitoa kasvien kasvustojen hoitoon liittyvistä toimenpiteistä. Kasvustot sijaitsevat keskeisillä paikoilla arboretumin reitistön ja luontopolun varrella. Kasvustot varustetaan infotauluin, joissa lajiesittelyn lisäksi tuodaan esille kasvin vieraslajistatus ja tietoa sen leviämisen biologiasta ja leviämisen vaaroista.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Wähäjärventie 6
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Aluehallintovirasto myöntää poikkeuslupan hakemuksessa kuvatulle kel-
tamajavankaalin pitämiselle opetus- ja tutkimustarkoituksessa. Lupa on
voimassa 7.4.2031 asti.

Luvanhaltijan on pidettävä ajantasaista kirjanpitoa käyttämistään kas-
veista, niille tehdyistä toimenpiteistä sekä kasvien hävittämisestä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai
9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olen-
naisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi aluehallinto-
viraston asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

Kopio tästä päätöksestä on pidettävä laitoksessa henkilöstölle helposti
saatavilla. Tiedot vastuuhenkilöstä on pidettävä vieraslajin parissa työs-
kenteleville helposti saatavilla.

Perustelut

Hakijalla on käytettävissään toiminnan laatu ja laajuus huomioiden asianmu-
kaiset tilat, laitteet ja menettelyt haitallisen vieraslajin leviämisen estämiseksi.
Hakijalla on käytettävissään toimintaa varten asianmukainen henkilöstö. Hai-
tallinen vieraslaji huomioiden hakija on esittänyt luonnonsuojelualueella ole-
van riittävän suljetun tilan lajin pitämiseksi ja riittävät toimet lajin leviämisen
estämiseksi ja poistamiseksi tarvittaessa. Lupa myönnetään määräaikaisena,
jotta mahdolliset ilmasto- ja kasvuolosuhteiden muutokset ja kehittyvät leviä-
misen estotoimet voidaan ottaa huomioon uuden luvan harkinnassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3 §, 5 §, 12 § ja
13 §

Vieraslajiasetus ((EU) N:o 1143/2014) 8 artikla

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-
oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa läänineläinlääkäri Tapani Parviainen, puhelin 0295 16180,
tapani.parviainen@avi.fi.

PARVIAINEN
AARRE
911863461

Allekirjoittaja PARVIAINEN AARRE
911863461
DNV: o=PARVIAINEN AARRE 911863461,
c=FI, o=Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
ou=peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -
vastuualue, email=tapani.parviainen@avi.fi
Päivämäärä: 2021.04.07 10:01:53 +0300'

Läänineläinlääkäri

Tapani Parviainen

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Wähäjärventie 6
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Jakelu Hakija
Tiedoksi Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Maa- ja metsätalousministeriö

Maksu 480 €

Suoritemaksun määrääminen perustuu aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 8 §:n sekä valtioneuvoston asetukseen (1121/2020) aluehallintoviraston maksuista vuonna 2021.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Tämän päätöksen valmisteluun ja tekemiseen on käytetty 6 tuntia á 80 €.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Wähäjärventie 6
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiemiehenkatu 4,
Kouvola

VALITUSOSOITUS

Kuinka voit valittaa päätöksestä?

Voit hakea tähän aluehallintoviraston päätökseen muutosta kirjallisella valituksella.

Huomaathan, että valituksestasi huolimatta sinun on noudatettava aluehallintoviraston tekemää päätöstä, jos siinä on niin määrätty. Varaudu siihen, että asiasi käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinnaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinnaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Tarkempia tietoja maksusta saat hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haluat hakea muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Tee valituksesi viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun olet saanut aluehallintovirastolta päätöksen tiedoksi.

- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun olet saanut päätöksen tiedoksesi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Kun aluehallintovirasto on lähettänyt sinulle päätöksen, katsotaan sinun saaneen sen tiedoksesi viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on lähettänyt kirjeen. Sinun on selvitettävä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos olet saanut päätöksen tiedoksi jollakin muulla tavalla, osoita tiedoksisaantipäivä tiedoksiantotodistuksella, saantitodistuksella tai haastetiedoksiannosta annetulla todistuksella.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että olet saanut päätöksen tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiannosta k oskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.
- Jos päätös on lähetetty sähköisenä viestinä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kirjoita valitukseesi nämä asiat

Sinun on ilmoitettava valituksessasi:

- nimesi ja kotikuntasi
 - laillisen edustajasi tai asiamiehen nimi ja kotikunta (jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, ilmoita hänen nimensä ja kotikuntansa)
 - sellainen postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
 - päätös, johon haet muutosta
 - mihin päätöksen kohtaan haet muutosta
 - mitä muutoksia vaadit tehtäväksi päätökseen
 - perusteet, joilla vaadit muutosta.
- Valituksesi liitteeksi sinun on laitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haet muutosta (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
 - todistus siitä, minä päivänä olet saanut aluehallintoviraston päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
 - asiakirjat, joita käytät vaatimuksiesi tukena (jollat ole toimittanut niitä jo aiemmin aluehallintovirastoon)
 - valtakirja

Jos sinulla on asiamies, hänen on liitettävä valitukseen mukaan valtakirja, jonka hän on saanut sinulta – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011)

o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta

– allekirjoitus

o sinun, laillisen edustajasi tai asiamieheni on allekirjoitettava valitus

o sähköisesti lähetettyä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos siinä on tiedot lähettäjästä

Lähetä valituksesi hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna (käyntiosoite)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna (postiosoite)

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 200

asiakaspalvelu: 0295 642 210 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 269

Valituksen saapuminen määräajassa on sinun vastuullasi, kun lähetät sen postitse, sähköpostitse,

telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös laitoksen johtajalle.

Valituksesi on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Voit tehdä valituksen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000

fax 03 570 8002

kirjaamo.etela@avi.fi

www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Hämeenlinnan päätoimipaikka

Wähäjärventie 6

Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka

Ratapihantie 9,

Helsinki

Kouvolan toimipaikka

Kauppiemiehenkatu 4,

Kouvola

Tämä asiakirja ESAVI/11578/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/11578/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Parviainen Tapani A 07.04.2021 10:15